

Призначення пенсії в разі втрати годувальника

На сьогоднішній день пенсія в разі втрати годувальника до закінчення навчальних закладів, але не довше, ніж до досягнення 23-річного віку призначається вихованцям, учням, студентам, курсантам, слухачам, стажистам, крім курсантів і слухачів військово-навчальних закладів та навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України і державної пожежної охорони.

Прийняття законопроекту №5366-д забезпечить рівне право на отримання пенсії в разі втрати годувальника всім студентам, курсантам та іншим особам, які навчаються у відповідних закладах, тому за результатами розгляду рекомендуємо прийняти за основу та в цілому.

Дискримінація родин померлих

Законопроектом №7330 запропоновано замінити назву «Високомобільні десантні війська Збройних Сил України» на «Десантно-Штурмові війська». До цього законопроекту був зареєстрований альтернативний. Законопроектом №7330-1 додано пропозицію надати право на одноразову грошову допомогу членам сімей померлих після звільнення зі служби через поранення, контузію, каліцтво чи захворювання, набуті внаслідок участі в бойових діях протягом року після звільнення з військової служби. Згідно чинного законодавства, якщо учасник бойових дій помирає після звільнення зі служби внаслідок поранення або захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків служби і вже не має статусу військовослужбовця, його родина не отримує ні статусу, ні матеріальної допомоги.

Питання, які пропонуються вирішити шляхом внесення змін до статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» також пропонуються врегулювати законопроектом № 6268-1 від 07.04.2017 р., який вже був прийнятий за основу у першому читанні.

Уточнення питань військової служби за контрактом

Законопроектом №6473 передбачаються три новели, що стосуються питань військової служби за контрактом:

1) зрівняння віку прийняття на контракт чоловіків і жінок, проте поза увагою залишилися питання виконання жінками завдань військової служби, проходження військової служби у військовому резерві, виконання військового обов'язку в запасі тощо. У парламенті вже є на розгляді законопроекти, які також спрямовані на утвердження гендерної рівності у ЗСУ та інших військових формуваннях (№ 6109 від 21.02.2017 р. та №6171 від 10.03.2017 р.). Проблеми гендерної рівності військовослужбовців-жінок мають бути вирішені комплексно, з врахуванням висновків гендерно-правової експертизи;

2) перевірка СБУ за письмовою згодою громадянина та за зверненням військових комісаріатів/командирів при укладанні контракту щодо причетності до дій, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або посягання на територіальну цілісність і недоторканність України. Залежність такої перевірки громадян від суб'єктивного бажання військового комісара або командира можна розцінювати як корупційний фактор, що може призвести до негативного впливу на стан обороноздатності;

3) продовження контракту на 1-10 років створює колізії з іншими положеннями Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

За результатами розгляду законопроект №6473 доцільно відхилити.

Проходження служби у військовому резерві

Законопроектом №6474 пропонується врегулювати умови проходження служби у військовому резерві, збільшення пільг і соціальних гарантій резервістам, встановлення відповідальності резервістів за порушення військового законодавства для гарантованого забезпечення доукомплектування резервістами ЗСУ, інших військових формувань у разі відкритої агресії проти України.

Проте законопроект потребує суттєвого доопрацювання, зокрема, немає чіткої структури військового резерву. В діючій редакції КК України ухилення від призову за мобілізацією карається позбавленням волі на строк від 2 до 5 років. Пропозиція - покарання у виді штрафу в розмірі від тисячі до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян України; за повторне скоєння злочину пропонується покарання у виді позбавлення волі на строку від 5 до 10 років. Деякі положення не відповідають вимогам законодавчої техніки чи суперечать вимогам Загальної частини КК.

За результатами розгляду пропонується повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Ідентифікація військовослужбовців Національної гвардії України

Законопроект №5701 пропонує запровадити систему персональної ідентифікації військовослужбовців Національної гвардії України (далі - НГУ). Зокрема, передбачається створення єдиної бази індивідуальних номерів військовослужбовців НГУ та безкоштовний доступ до такої бази в мережі Інтернет шляхом надання інформації на запит за конкретним номером. Кожному військовослужбовцю НГУ передбачено довічне присвоєння індивідуального номера. Встановлюється обов'язок військовослужбовця завжди мати при собі жетон та індивідуальний номер на засобах захисту.

Це дозволить громадян легко бачити, запам'ятовувати та фіксувати індивідуальний номер військовослужбовця НГУ під час виконання ним завдань із охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, у разі можливих неправомірних дій з його боку, або коли військовослужбовець НГУ не бажає представитись чи пред'явити своє службове посвідчення за аналогією ідентифікації поліцейських Національної поліції.

За результатами розгляду в першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу.

Вдосконалення окремих питань виплати ОГД іноземцям

З квітня 2017 року розмір одноразової грошової допомоги (ОГД) родині в разі загибелі військовослужбовця або ж при отриманні інвалідності було збільшено. Однак, поза нормою закону залишилися сім'ї іноземців, які загинули в АТО, а також іноземці, що стали інвалідами внаслідок участі в АТО. Законопроектом №6689 пропонується урівняти військовослужбовців-іноземців у праві на виплату з військовослужбовцями-громадянами України.

Виплата родині в разі загибелі військовослужбовця-іноземця становитиме 1 321 500 грн. (750 прожитк. мін.).

Розміри виплати при встановленні інвалідності військовослужбовцю-іноземцю становитимуть:

- I група – 704 800 грн (400 прожитк. мін.)
- II група – 528 600 грн (300 прожитк. мін.)
- III група – 440 500 грн (250 прожитк. мін.)

В разі часткової втрати працездатності – 123 340 грн (70 прожитк. мін.)

Законопроект було прийнято у першому читанні 05.12.17, наразі очікується розгляд у другому читанні. За результатами розгляду рекомендуємо прийняти в цілому.

Кримінальна відповідальність за злочини проти військовослужбовців

Законопроект №1174 пропонує встановити кримінальну відповідальність за умисне знищення або пошкодження майна, посягання на життя, захоплення у заручники військовослужбовця Держприкордонслужби, ЗСУ, НГУ, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Управління державної охорони (перелік силових відомств вичерпний). Однак ст.ст. 115, 147, 194, 348 Кримінального кодексу України вже передбачають відповідальність за вказані злочини. Впровадження спеціальної відповідальності та встановлення вичерпного переліку силових відомств не є доцільним.

Законопроект було прийнято у першому читанні 16.06.15, наразі очікується розгляд у другому читанні. За результатами розгляду доцільно відхилити.